

Velja po pošti:
za celo leto naprej . . . 20.—
za pol leta . . . 12.—
za četrt . . . 6.—
za en mesec . . . 3.—
za Nemčijo celoletno . . . 25.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V upravlilstvu:
za celo leto naprej . . . 22.—
za pol leta . . . 12.—
za četrt . . . 6.—
za en mesec . . . 3.—
za pošiljanje na dom 20 v, na mesec. — Posamezne številke 10 v.

SLOVENE C

Inserati:
Enostopna petitvra (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 v
za trikrat . . . 10 v
za več kot trikrat . . . 9 v

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvra 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6/III.
Rekopisni se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Germanija se vznemirja.

Vsled sprejetja Krekovega predloga ni zadeto samo avstrijsko nemštvo, ampak vsa Germanija je vznemirjena, ker čuti, da je avstrijsko Slovanstvo napravilo velik korak naprej. Dobili ste že poročila, kako sodijo o stvari naši Nemci. Poleg drugih izjav imamo izjavo današnje »Bohemie«, ki piše: »Za nemške stranke so nastopili hudi časi. Ako odslej ne bodo nemške stranke složne in odločne, bo njih usoda grenka v parlamentu in upravi.«

In v tem smislu pišejo tudi berlinski listi, »National Zeitung«, izborna informirano glasilo kanclerjevo, »Norddeutsche Allgemeine Ztg.« in »Frankfurter Zeitung«. Nikakor se ne morejo potolažiti »Münchener Neueste Nachrichten«. Poslušajmo kaj piše ta list:

«Premagani leže na tleh osamljeni svobodomiselni Nemci . . . Nikar ne opešavajte in ne tajite, resnica je, da s sprejetjem reforme poslovnika v zbornici, niso poraženi samo svobodomiselni Nemci, ampak nemštvo cele Avstrije je silno poraženo. Njihovo edino obrambno orožje zadnjih let je bila obstrukcija . . . vendar so se dali včeraj razorožiti. Dr. Kramar je včeraj patetično klical: »Če se posledic reforme ne bojimo! On lahko tako govori, zakaj Slovani so v večini, a Nemci v manjšini. Včerajšnji dogodek je za Nemce usodopoln.« . . . In tako naprej brez konca in kraja. Jok in stok vlada v vsenemškem taboru. In to kaže, kako jih je zadela reforma poslovnika v živo.

Da! Da! Mi vstajamo!

Nova doba.

Dunaj, 21. grudna.

Nov, čist zrak veje v zbornici, ki se je otresla obstrukcijske móre. »Per aspera ad astra«. Obstrukcija je morala priti ter ustvariti ozračje ali »milje«, v katerem je bila mogoča »konjska kura«. Saj tudi zmrglega človeka drgnejo s snegom, da ga oživi. Bil je pravi psihološki trenotek, ko je Krekov predlog z bliskovito hitrico vzdramil duhove ter parlamentu vlil novega življenja. Poraženo in pobito je pač nemško svobodomiselstvo, katero je v zvezi z nem-

ško birokracijo imelo v zakupu parlament in državo. Razbita je ta moč, in sedaj šele nam je zagotovljeno upanje, da si vsi narodi priboré politične in narodne pravice, da postanejo ravnopravni državljani.

S kratkimi, pa vznesenimi besedami je sinoči v gosposki zbornici grof Thun pozdravil sklep poslanske zbornice in zahvalil vse, ki so učinili »to veliko politično dejanje«, ki je prvi orjaški korak do narodne pravice.

Dvajset dolgih let je visel Damoklejev meč obstrukcije nad zbornico. Za nemško svobodomiselstvo je pomenil ta meč »veto«, pred katerim se je ustrašila in umaknila vsaka vlada. Za slovanske stranke je bila obstrukcija le slaba obramba v skrajni nevarnosti in obupnosti. Z elementarno silo se je izvršil preobrat v zbornici in z današnjim dnem se pričeneja nova doba, o kateri niso sanjali največji optimisti. Gosposka zbornica je sinoči pritrdila sklepu poslanske zbornice. Cesar je takoj odobril to reformo poslovnika in danes že je stopil novi zakon v veljavo. Ta preobrat v parlamentu mora v najbližjem času izpremeniti tudi kabinet ter vladni zistem.

Sinoči je tudi proračunski odsek po dolgi in jako živahni razpravi s 26 glasovi proti 18 sprejel proračunski provizorij. Zbornica sedaj razpravlja o pooblastilnem zakonu za trgovinske pogodbe, ter o vladni predlogi, ki živinorejcem zagotavlja za devet let po 6 milijonov kot odškodnino za trgovinske pogodbe. Jutri se prične v zbornici drugo in tretje čitanje proračunskega provizorija in v četrtek zadnja razprava o trgovinskih pogodbah in podalšanju špiritovega kontingenta. S tem je zbornica za letošnja svoja dela. Slovenski poslanci pa, ki so ustvarili novo dobo z junaškim pogumom in železno energijo v »Slovanski Enoti« in v zbornici, prinesli bodo svojemu narodu najlepši božični dar. Strta je nemška nadvlada, napočil je preropenja dan.

Podrobnosti.

»Zeit« poroča, da se namerava izpremeniti § 14. tako, da se postave, ki jih odkloni zbornica, ne bodo mogle uveljaviti s § 14., »Fremdenblatt« demontira poročila o ustanovitvi parlamentarne straže. Gosposkozbornična komisija je že odobrila začasni proračun. Zbornica zboruje najbrže še v četrtek, nato naznani predsednik, da se skliče prihodnjo sejo pismeno. Zbornica se skliče najbrže 8. februarja. Go-

sposka zbornica reši začasni proračun 27. in 28. t. m.

Deželni zbori

zgornjeavstrijski, tirolski, goriški in gradiščanski se skličejo 27.; štajerski, kranjski, moravski in šlezijski 28., bukovinski 29. decembra, nižjeavstrijski 3. in solnograški 4. januarja.

Stapinski za slovanski blok.

V »Venkovu« je objavil ugledni voditelj »Poljske Ljudske Stranke«, Stapinski, pismo kmetom in Čehom, v katerem navaja, da se vrši meseca januarja v Pragi sestanek s Čehi. S poslovnikovo izpremembo je odstranjena nevarnost nemške obstrukcije in ustvarjeni predpogoji za združenje vseh slovanskih poslancev. V tem smislu hoče delati v »Poljskem kolu« in med Poljaki. Grožnja z obstrukcijo ne bo več vezala Poljakov. Nemški centralisti in kakršnikoli poljski prijatelji ne bodo več mogli mešati Poljakov. Uspešnejše se bo moglo delati za avtonomijo Slovanov v Avstriji, kakor tudi, da dobe pravice, ki jim grejo, a jih je zaplenila nemška manjšina. Nov svet, novo življenje se odpira avstrijskim Slovanom. Bog daj, da se kmalu združijo slovanski narodi! Stapinskijev poziv je zdržal judovsko nemško časopisje. Kakor besni se zaganjajo na Slovane, ki so onemogočili nemški veto.

Shod »Kmečke zveze« v Smartnem ob Savi.

Zaupnica državnim poslancem S. L. S.

V nedeljo ob 10. uri dopoldne se je vršil shod K. Z. v Smartnem ob Savi v gostilni pri Kebru. Zborovanje je otvoril tajnik S. L. S. dr. Rožič, pozdravil vse navzoče v imenu vodstva S. L. S. ter v kratkih potezah omenil kritičen političen položaj, v katerem se nahaja naša država in naš državni zbor.

Po nagovoru dr. Rožiča je načelnik K. Z. deželni poslanec Miha Dimnik predlagal sledečo resolucijo:

Shod K. Z. v Smartnem ob Savi dne 19. t. m. izraža vsem gospodom državnim poslancem S. L. S. zlasti pa gospodom dr. Susteršiču in dr. Kreku zahvalo za njihovo vztrajno delovanje v boju za naše pravice in izraža svoje popolno zaupanje ter želi, da naši poslanci zmagajo na celi črti. Shod čestita »Slovenskemu klubu« na dosedanjih uspehih ter kliče vsem poslan-

cem: Naprej — Vaša in naša pravična stvar mora zmagati.

Resolucija je bila z navdušenjem soglasno sprejeta — nihče ni glasoval proti.

Načelnik K. Z. poslanec Dimnik je poslal poslancem S. L. S. sledečo resolucijo:

Visokospoštovani gospod načelnik »Slovenskega kluba« in V. L. S.!

Udano podpisani si usoja kot načelnik »Kmečke Zveze« za ljubljansko okolico v imenu vseh udov K. Z. ki šteje nad dva tisoč članov, najpristrčneje čestitati Vam, visokorodni gospod doktor kot našemu vrlomu, dičnemu, državnemu in deželnemu poslancu ter načelniku V. L. S. in »Slovenskega kluba« v državnem zboru na Dunaju, na Vašem možatem, odločnem, vztrajnem in neomahljivem nastopu in boju za našo pravično stvar. Vsi kmetje kot člani »Kmečke Zveze« in Vaši volivci izrekamo Vam in vsem hrabrim našim boriteljem trdno, neomajno zaupanje in priznanje ter Vam kličemo: Naprej do zmage — mi smo z Vami in za Vas.

Dr. Lampe je nato naslikal vlepomembni parlamentarni boj naših poslancev na Dunaju. Večina ljudska je v Avstriji slovanska, vsled tega mora biti tudi večina v državnem zboru slovanska. Nemški zistem je torej za bodočnost nemogoč. Naši poslanci so ta dokaz izvedli na najsijajnejši način. Dokazali so najprej, da so Slovani zmogni onemogočiti vsako parlamentarno delo, ako se hoče vladati proti njim. V trenutku, ko je šlo že vse narazen, so pa ravno ti poslanci, ki so imeli edini v rokah usodo državnega zbora, po dr. Kreku podali potaplajočemu se parlamentarizmu v roke rešilno orožje. Nastopili so kot rešitelji parlamenta iz najhujše krize, dali so smrtonosno orožje iz rok, a na tak način, da je onemogočena bodoča nemška obstrukcija, ki bi bila takoj nastopila, ko bi Slovani iz svoje dolge borbe dobili prvi uspeh. Tarnanje nemških nacionalcev je dokaz, da so pravo zadeli.

Dr. Lampe je izjavil, da ima deželni odbor od centralne vlade že obvezno zagotovilo, da se bo kmalu sklicala interministerielna konferenca na Dunaju za državno akcijo v korist kranjski deželi, ki se je bodo poleg ministrskega predsednika, finančnega, poljedelskega in ministrstev za notranje stvari in javna dela udeležili zastopniki kranjske dežele. Upati je, da bomo pri tej priliki marsikaj dosegli za našo deželo.

LISTEK.

Kandidat.

Paul Bourget. — A. Kalan.

(Dalje.)

III.

Kadar se velikodušni ljudje pod vplivom premočne strasti odločijo za kako ne ravno plemenito dejanje, se zdi, da se jih loti nekaka mrzlična naglost, da bi stvar hitro izvršili. Kakor bi se bali, da bi se jim ne oživila še o pravem času njihova tankovestnost. Montbrun je govoril s služkinjo okoli devete ure; ko je bila ura deset, je bil kandidat že na ulici, na potu proti veliki pošti. Nesel je v poštni nabiralnik pisma Lartailova na gospo Brillaultovo, ki jih je zložil v zavitek. Da bi se njegova roka ne spoznala, je zaradi večje varnosti napisal ime in naslov soproga z izpremenjeno pisavo. Skrbno je hodil po malih, stranskih ulicah, hoteč se umakniti z nancem, kakor bi se bal, da bi se mu že na obrazu ne čitalo, kam gre in zakaj. Tako je prišel pred pošto, ne da bi bil koga srečal. Pogledal je po prostoru, sredi katerega se dviga jako fino izklesan vodomet, ki je bil postavljen v osemnajstem sto-

letju. Neki Berminov učenec je ondi napravil slovitega rimskega Tritona, naslonjenega na skalo in brizgajočega iz votline vodo. Montbrun ni navadno nikoli šel tod, ne da bi se bil ozrl na lepi bronasti kip, ki ga je spominjal na njegove mladostne izprehode z očetom in materjo. Ta hip pa je pazil samo na to, če ga kdo ne vidi. Bližal se je skrinjici pred vhodom na pošto. Roka se mu je tresla, ko je vtaknil zavitek v ozko špranjo. Ko zabojček izpusti, se ne dá več nazaj vzeti. Že ga je bil dejal polovico v odprtino. Še en sunek, popolnoma rahel sunek s prsti in včerajšnji shod bi bil maščevan. Oh, kruto maščevan! . . . Vendar ravno tega majhnega sunka kandidat ni napravil. Mesto da bi bili prsti porinili in odnehali, so se oklenili zavitka, ki ga je potegnil iz odprtine nazaj. Pisma spravi v žep in se z isto naglico, s katero je prišel, napoti zopet po majhnih, križajočih se ulicah, toda ne na svoje stanovanje. Ko je bil na tem, da se res tako nelepo maščuje, se mu je naenkrat uprl notranji čut njegove časti. Tankovestnost se mu je povrnila in mu oslabila željo po maščevanju. Niti Brillault, niti gospa Brillault, niti Lartail niso vzbudili v njem najmanjšega čuta usmiljenja. Zena je bila zrela ptica, moža pa politična hudobneža. Kakor je

že dejal, ti ljudje so zaslužili vse. Montbrun si je ponavljal to trditev, ko se je oddaljeval od pošte:

»Pa vendar vse zaslužijo! Vse zaslužijo! . . .« Pristavil je: »Uničiti jih s takim ali takim sredstvom, je delo, ki je zahteva javni blagor.« In vendar se mu je vest ustavljala, ko se je hotel z gotovostjo odločiti za ali proti. In h komu je tekel s tako mrzličnimi koraki?

Šel je tje, kjer je moral biti Brillault najbolj sovražen; namreč proti velikemu semenišču, da bi ondi poiskal svojega prijatelja, duhovnika, ki ga je oni večer brezverski poslanec na govorniškem odru na najgrši način ovadil.

»Da bi le abbé Pierron ne bil še odpotoval,« si je dejal. »E, dobro! Če je odrinil, naj bo to znamenje, da oddam pisma na pošto, in to bo pravo. Kajti, ko bi ne bilo teh grdih postav, bil bi Pierron varen tukaj. Tako so ga pa vsled protiverskih postav pregnali iz semenišča, kakor nedolžno žrtev.«

IV.

Abbé Pierron še ni odpotoval. V majhni sobi, ki je služila duhovniku za pisarno, je našel Montbrun profesorja dogmatike, katerega so njegovi politični nasprotniki opisovali na zadnjem shodu kot mračnjaka, ki je vodil boj zoper republiko.

Duhovnik je zabijal žreblje v zaboj knjig. Prazni predali knjižnice so bili edino znamenje, ki je kazalo, da se ta borna celica prazni. Miza, par stolov, naslonjač, klečavnik in pod mizo tanka preproga, to je bila vsa oprava te sobe, ki je Sulpicianu služila dvajset let. Na pisalniku je stal križ, in drugi križ je visel nad klečavnikom. Štirje bakrorezi s svetimi podobami so krasili stene, poleg njih je visela slika starega duhovnika, sklonjenega nad naslonjačem, z rožnim vencem med prsti; to je bil baje prvi prednik tega reda. Pod to sliko so bile napisane besede: »Srečen duhoven, ki trpi, ker biti žrtev, to je njegov poklic.« Pojasnjevale so ascetično življenje M. Pierrona. Slednji je bil majhen, čokot mož, kateremu zatajevanje ni zmanjšalo polnokrvnosti, ki je oblivala z rdečico njegova široka lica. Toda poteze na ustih in očeh so dajale temu obrazu tak duhoven izraz, da človek vpricho tega moža ni videl drugega, kakor ustnice, od katerih so izžarivale apostolske besede, in oči, iz katerih je kipela živa vera. Z ljubeznjivim nasmehljajem sprejme Montbruna, rekoč:

»Oh! predragi gospod, kako ste ljubeznjivi; saj ste mi gotovo prinesli novic o svoji izvolitvi, da me tolažite pri odhodu! . . . Kajti odločeno je. Ravno

»Odreti se ne damo!«

Nato se bavi dr. Lampe podrobno liberalnimi trditvami, da hočejo kmečki poslanci meščane »odreti«. Popolnoma neresnično je, kar govori dr. Tavčar o bremenih, ki jih baje meščani nosijo za kmeta. Davek, ki se v Ljubljani plačuje, je iz cele dežele nabran, zato ne velja sklicevanje na dotične številke. Vzemimo n. pr. Mestno hranilnico! Iz cele dežele vleče obresti, a noben vinar ne pride na deželo nazaj, vse je v korist mestu. In podobno je pri drugih stvarih. Zato je pa jako krivično, če liberalci hujskajo zdaj meščana proti kmetu. Dejstvo je, da so kmečke občine danes neprimerno bolj obremenjene, kakor Ljubljana. Ljubljana ima 25-odstotno občinsko doklado, kmečke občine pa nosijo povprek: 40 do 50 odstotkov občinske, čez 20 odstotkov cestne in povprek 6 do 7 odstotkov zdravstvene doklade, tako da nosi prebivalstvo poleg državnih in deželnih davščin povprek po 60 — 70 odstotkov doklad. So pa občine, koder vsota teh doklad znaša 150 do 200 odstotkov! Kdo ima torej pravico upiti: Odreti se ne damo? Od vsega kar se na deželi iz javnih sredstev in enega ustvari, ima slednjič meščan delež; zato pa nimajo pravice liberalci hujskati proti kmečkim poslane! Tudi ljubljanski župan, ki je začel hoditi na kmete, naj to raje pusti. Saj mu prijateljstva do kmetov nihče ne verjame. Ljubljanski župan se naj drži svojega pravega posla, kajti pri občinski upravi ljubljanskega mesta bi ga lahko dovolj imel!

Na drugi strani pa liberalci kmete hujskajo. V nekem kraju so liberalci med ljudmi razširili vest, da se bodo z novim letom naložili novi davki, po 7 kron na vsako tele, tako so ljudje iz samega strahu začeli teleta klati. Seveda ni nič res na tem. Liberalci take laži trosijo samo, da bi ljudstvo nahujskali na poslance. Istina je, da je finančni minister predložil že na zahtevo naših poslancev zakonski načrt, po katerem bi se državni zemljiški davek znižal za 15 odstotkov, hišni davek pa za 125 odstotkov. To bi bilo v korist kmetu.

Gospoda iz nemškega Gradca proti slovenskim mlekar-
nam.

Zadnji čas gredo z vso silo proti kmetom. Postava zoper ponarejanje živil se najstrožje izvršuje. Mi nimamo nič proti temu, če se ta postava pravično, četudi strogo izvaja. A izvajati se ne sme pristransko, s sovraštvom do kmeta in izvajati se mora od strokovnjakov, ki morejo biti tudi kmetu pravični! Iz nemškega Gradca hodijo zdaj okoli kmečkih mlekarov gospodje, ki preiskujejo mleko, in posledica so visoke kazni. Pri eni mlekarji bodo znašale kazni 8 do 10.000 K! Kmet mora več kazni plačati, kakor za mleko dobi! Kdo bo potem kmetoval? Delovanje teh gospodov iz nemškega Gradca se zasleduje; za danes povem le, da njihovo preiskavanje strokovnjaško ni pravilno. O teh sodbah bomo drugje govorili odločneje!

Dr. Lampe slednjič opisuje liberalno obstrukcijo proti postavam, ki jih je sklepal deželni zbor v korist kmetu. Zdaj napovedujejo novo obstrukcijo, ko se snidemo po praznikih! Dobro!

Mi smo pripravljeni! Vztrajali bomo, dokler nasprotniki ne pocepajo, potem pa sklenili, kar spoznamo za koristno našemu ljudstvu! (Burno odobravanje.)

Gospod nadzornik Legvart je poučeval, kako ravnati z mlekom, da se ne bo moglo nič očitati. Tudi nadzornik Legvart je potem, kar je slišal, mnenja, da graški gospodje ne postopajo pravilno. Priporočal je največjo snago in skrb za dobro posodo. Potem je govoril o umetnih gnoljih, skrbi za travnike, o prašičjereji itd. Shod je jako dobro uspel in so se poslušalci res zanimivih in poučnih izvajanj živo udeleževali.

Dnevne novice.

+ **Deželni zbor kranjski** bode, kakor se nam poroča, mogel zborovati do konca meseca prosinca.

+ **Kadar se barka potaplja**, jo zapuste podgane, pravijo, in najprej mlade, ki se najbolj boje za svoje življenje. Dr. Žerjav je torej izstopil iz izvrševalnega odbora liberalne stranke, kakor poroča »Narod« in kakor smo tudi mi včeraj izvedeli ter tudi vsmo povedali. Za Žerjava samega izvrševalnemu odboru liberalne stranke najbrže ne bo bogve kakor žal, ker veliko z njim gotovo niso izgubili. Ampak hudo je to, da Žerjav reprezentuje mlado generacijo in da je moral odstopiti, ker ga je ta pozvala. To se pravi, da se hočejo mladi od starih popolnoma ločiti, ker so videli, da so stari nepoboljšljivi grešniki. Zlasti zdaj so se izkazali za popolnoma nesposobne politike, ko je »Sl. klub« na Dunaju njihove klavrne poslance tako neizrečeno »postavil na dilco«, kakor se pravi, in mlade strašno boli, da liberalna stranka danes reprezentuje veliko ničlo. Ampak »mladi« so se pri tem sami zelo blamirali, kajti pokazalo se je, da tudi oni niso vstanu stranke poživiti in njihov voditelj Žerjav je igral kaj žalostno vlogo. Edini spomin za njim bodo njegovi govori, s katerimi je dolgočasil ljudi v Šmartnem, Železnikih, na Kazini pri Škofjelozi in v Šiški pri Moharju, kjer je slavil svoj zadnji »triumf«. Najbolj zabave pa vzbuja dejstvo, da sta se »Narod« in »Dnevnik« pred kratkim bahala, kako se bodo januarja meseca zbrali vsi slovenski in hrvaški liberalci in se bodo »prenovili« — pa smo zdaj v decembru in je pri liberalcih vse tako razbito in razdejano, da štrli iz razvalin samo še en steber: dr. Tavčar.

+ **Katol. polit. društvo škofjeloškega okraja poslancem S. L. S.** Katoliško politično društvo škofjeloškega okraja je poslalo dr. Šusteršiču sledečo brzojavko: »Katoliško politično društvo za škofjeloški okraj čestita Vam, dr. Kreku, »Slovenskemu klubu« in »Slovanski Uniji« k sijajnemu uspehu pri rešitvi parlamenta in izreka zahvalo za trud in neomejeno zaupanje vrlim neutrudljivim zastopnikom! Krepko naprej, mi stojimo za Vami! — Dr. Hubad, Sinkovec, Hafner.«

+ **»Kmečka zveza« radeška poslancem S. L. S.** »Kmečka zveza« za Radeče je poslala »Slovenskemu klubu« sledečo brzojavko: »Radeče. S ponosom

zasledujemo krasne uspehe Slovenskega kluba. Zato živela in slava Vseslovenski Ljudski Stranki in njenim poslancem! — »Kmečka zveza« sodnega okraja Radeče.«

+ **Najbolj blamirana skupina avstrijskega parlamenta**, »die sogenannten Plojgruppe«, se oglašja v »Narodnem Dnevniku«, ki velja za pravo glasilo vseslovenskega liberalizma. »Die Plojgruppe« najprej pohvali »Slovenca«, češ, »priznati se mora, da je klerikalno časopisje v zadnjem času s tako vneto nastopilo za svoje poslance, da bi bila ta vnetja vredna boljše stvari.« Seveda, »Slovenec« bi bil moral v zgodovinskem boju, ki so ga bojevali naši in češki agrarni poslanci zoper vladno, nekoliko slave posvetiti tudi gosp. Ploju ali pa pesniku dolgih jadranskih himen, gospodu Trešiču, pa bi nas zdaj »Dnevnik« najbrže bolj pohvalil, kakor nas je... Potem pa »Dnevnik« po »Narodnem« vzgledu odreka Krekov predlog Kreku, oziroma »Slovenskemu klubu«. To početje je tako smešno malenkostno, da se osmeši, kdor bi nanj odgovarjal, ampak »Dnevnik« se tako debelo laže, da treba saj registrirati. Pravi namreč, da je dr. Kramar videl »zagato«, v katero je zašla obstrukcija in zato v »Slovanski Uniji« sprožil misel o spremembi poslovnika, ki da jo je pobral dr. Krek! »Die Plojgruppe« je res izvrstno informirana. Predlog za izpremembo poslovnika je zamislil in izdelal »Slovenski klub«, to svojo namero že v poletju češkim agrarcem razodel in z njimi vred čakal pravega trenotka, da ga sproži. Obstrukcija čeških agrarcev ni bila nobena »zagata«, ampak zelo dobro premišljena, dr. Kramar pa o Krekovem predlogu še takrat, ko je bil že vložen, ni nič vedel, ampak ga je le pozneje skupaj s Šusteršičem in Udržalom vred v »Enoti« redigiral in sicer nebitveno. To je dr. Kramar tudi sam povedal in to vé parlament razun »Plojgruppe«, ki se ji danes v Avstriji vsak smeje. Predlog sam imenuje »Dnevnik«, da je »pravo sredstvo v pravem trenutku« — samo to ga boli, da ni zrastle na zelniku liberalne Plojeve grupe. To je res hudo in nam je žal za liberalce, da imajo take imenitne zastopnike, ki jim nikoli nič v glavo ne pade.

+ **Poslanec Udržal** je v debati o Krekovem predlogu izbornu odgovoril tistim kratkovidnejšem, katerim je žal za obstrukcijo, med katere spadajo tudi slovenski liberalci, tako-le: »Res smo dali iz rok orožje, a z a s t a r e l o orožje. V modernem času zamoremo zmagati le, če imamo uspešnejše orožje, kakor ga zahteva ustavno življenje. Tako orožje imamo v velikem taboru »Slovenske Unije«. Mi hočemo hoditi po novih potih in zato smo tudi »Slovansko Unijo« ustanovili. Zato smo se združili v velikem taboru »Unije«, da ne rešimo samo češko vprašanje, marveč vse slovansko vprašanje tako na severu, kakor na zahodu in jugu. V tem smislu bomo združeni v »Slovanski Uniji« vedno delali in ostali skupaj! — To so krasne besede in dokaz, da bodo češki agrarci ostali zvesto na naši strani in da se želje izvestih majhnih politikov-intrigantov ne bodo izpolnile.

+ **»Odzdaj je Avstrija postala v resnici slovanska država«**, piše »N. Fr. Presse« v nedeljo, ko je bil sprejet Krekov predlog. Prišla bo pariteta v ministristvu, v nevarnosti je nemško uradništvo, nemško liberalno meščanstvo je nehalo biti edini faktor v državi — tako joče in stoče glasilo združenega liberalstva in judovstva. Za nas je to jako dobro, če »Presse« vpije in toži, ker potem je Slovanom gotovo zelo v korist in topot je »Presse« zelo dobro pogodila, ker liberalni Nemci res ne bodo veliko več pomenili v državi. Zato je pa »Narod« tudi tako zelo pobit, saj je njemu, kakor je dejal dr. Tavčar, ko je zagovarjal zvezo s kranjskimi liberalnimi Nemci, liberalizem več kakor slovenstvo. Kako bi torej »Narod« ne tarnal in jeze pokal?...

+ **Le še spomin** bo živel o nemških nacionalcih, je pisala »Tagespost« zadnjo soboto, če se sprejme predlog dr. Krekov. To je zasluga in uspeh predloga »Slovenskega kluba«. Naši liberalci pa so, ko so bili na vladi, napravili zvezo z nemškimi liberalci, potem pa so jim šipe pobili, kar so Slovenci drago plačali. Razlika med 20. septembrom 1908 in 18. decembrom 1909 je res zelo velika!

+ **Celjski mestni svet** se je čutil 17. t. m. poklicanega zoper slovansko obstrukcijo protestirati, kakor je to dan pozneje storil tudi takozvani »Slovenski Narod«. Zdaj pa je vsaka obstrukcija onemogočena in vsa Evropa je radovedna, kaj bo slavni celjski mestni svet zdaj sklenil... Renegati na Spodnjem Štajerskem se morajo res povsod in vedno blamirati kakor naši liberalci. Pa ni čuda: saj niso samo ene krvi, ampak tudi enega duha.

+ **Imenovanja v ministrstvih.** Finančni minister je ministerjalnega podtajnika dr. Karola Šavnik a imenoval za ministerjalnega tajnika v finančnem ministristvu. — Naučni minister je imenoval tajnika kranjske deželne vlade dr. Avgusta viteza Banžiča za ministerjalnega tajnika v finančnem ministristvu.

+ **Promocija.** Danes je bil na dunajski univerzi promoviran doktorjem prava gospod Ferdinand Tomažič, deželni konceptni praktikant v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

+ **Slabo za nas.** Kakor »Mir« 18. t. m. v nekem članku pojasnjuje, je Rožna dolina na Koroškem prav zelo v nevarnosti, da ne postane v dveh desetletjih popolnoma nemška. Slabo je v Šmarjeti, Kočubi, Glinjah, Medborovnici, Resnici, Borovljah, kjer je deset nemških društev, Ljubelju, Rožentavri, Svetni vasi, Goričah, Bistrici, Podgorju, sploh malodane povsod. »Mir« toži, da je velika brezbriznost med ljudmi in voljnih mož izobražencev tudi ni. Medtem ko Slovenci spé, so Nemci že skoro v vsaki vasi ustanovili svoja društva. — To je za nas, opomin, da se energično lotimo narodno-obrambenega dela!

+ **Iredentovci in Slovani na Primorskem.** Rimski list »Il Principe« skuša na dolgo in široko utemeljevati, da zahtevajo italijanske narodnostne koristi, da se Lahoni v Trstu in Primorju sporazumejo z »Dunajem«, s katerim naj vodijo skupen boj proti

sem vam hotel pisati. Škof mi je preskrbel drugo mesto. On je mnenja, da kar najhitreje zapustim semenišče. Gotovo je, da moramo vsi oditi. Pa vendar; dejstvo, da jaz nisem več tu, način, kako so me ovajali na govorniškem odru, morda pripomore, da se za druge pridobi čas... Nocoj odidem... Žrtve je bila težka. Pomislite: Dolgo vrsto let sem poučeval bogoslovce in sedaj se moram v petinšestdeset letu priučiti poslu voditelja ženske kongregacije. Imenoval je nek ženski red v drugem mestu škofije. »Toda to je poizkušnja, ki jo je Bog poslal. Bog nas nikoli ne blagoslavlja bolj nego kadar nas izkuša.«

Slovensko gledališče.

Etbin Kristan: »Kato Vranković«.

Habemus papam! — podobno sem si mislil včeraj, ko sem gledal E. Kristanovega »Katona Vrankovića« — imamo dramo! Velike so hibe: Zalet je mogočen, a konec tako majhen in vsakdanji, dikcija v svojem idealizmu časih tako naivna kakor sanje meniha Campanella, besede tečejo kakor povodenj in so celo prvo dejanje od konca do kraja pokvarile, Irma ni dramatična oseba, ki bi posegla v tok dejanja, ampak le ornament. Slavka pa, ki je neposredni povod, da Kato omaga in pade, nam je v svojem bistvu nerazumljiva — genij se izpremeni na koncu v navadno žensko bitje — in koliko bo

profesorska kritika našla na takozvani vzgradbi drame, na značajih in po njih povzročenih zapletkih še napak, sam Bog vedi; malo jih gotovo ne bo. Ampak dejstvo je in ostane, da je »Kato Vranković« krepko delo in da v njem polje resnično življenje, kar je nekaj izvanredno redkega v slovenskih dramah.

Kato Vranković — to je jugoslovanski Hamlet. Majhen je in mehak, pa bi bil rad tako velik! Že ko stopi pred svojce, ki ga pričakujejo kakor Izraelci mesijo, čutimo, da bo ta moč padla, da se mu bo izpodletelo in majhen kamenček bo, ki bo ustavil voz na triumfalni poti. Morebiti pisatelj sam ni čutil, kako pritlikavega ga je naredil. Kaj bi ga bilo stalo, če bi bil stopil pred narod in zatožil očeta? Saj je očetov greh tako razumljiv, da bi mu odpustil najstrožji sodnik na svetu, kaj šele masa! In oče, ki je dejal sinu: Pojdi in stori, kar moraš storiti!, je bil pripravljen za vsak udarec. In kaj, če bi se bil sin sam obtožil? Da se ima za svojo eksistenco zahvaliti očetovemu zločinu? Na roke bi ga bila dvignila množica, njena ljubezen, ki je kakor morje velika, bi bila vsako pego izbrisala. Še večji bi bil Kato kakor je želel biti!

Padel je zaradi — ženske, ker mu je bilo do nje več kakor do svojega velikega življenjskega cilja! Ker je bila ona, ki naj bi ga bila kakor Devica Orleanska popeljala na prestol odkoder bi bil vladal narod in razgnal »mizame«, v resnici le mala in dobra Slavka,

je postal neznan in slaboten tudi on — narobe Katon.

In naši »Katon« so res tako majhni — to ni krivda pisateljeva!

Iz podobnega lesa je Slavka; sploh vsi, ki v tej drami nastopajo razun pl. Lajbna in njegove hčere. Slavka kaže pot Katonu, ono ozko in trnjevo, a naravnostno stezo. Nikoli nič neresničnega stori! to so si zapisali ti ljudje na svoj prapor — sami sebi nič biti, a drugim vse! je vsebina njihovega življenja. Pa ko pride velika izkušnja, se pokazejo v tem zlatu tudi nepsenosti kovine. Ne padejo samo Katoni, tudi Slavke se izpodtaknejo na tej poti. Slavka se ne more velikodušno odreči Katonu, ne da bi ga postavila pred vprašanje, pred katerim ve, da bo omagal; ne more, ker jo peče in boli, da ga ljubi tudi druga. Irma ima le eno hibo: da je pisatelj premalo poglobil njeno vlogo in da je zato veliko premalo jasno, da tudi ona globoko posega v Katonovo usodo: saj je ona tista moč, ki je Slavka nima, in ki bi jo Kato tako rabil, da postane, kar ni: nadmož, vladar in stvarnik.

Pl. Lajben je morebiti za Katonom najboljši; njegova karakteristika se je pisatelju posrečila. Nemala hiba pa se drži tudi njega kakor vseh drugih: Kristanove osebe preveč govore same o sebi. To so tisti nesrečni dialogi, to so tisti uvodni prizori v prvem dejanju, ki bi se morali neusmiljeno črtati, najmenj še za eno tretjino. Osebe karakterizujejo same sebe; menj vidimo o

njih dejanj kakor se nam o njih pripoveduje, in to silno škoduje dramatičnosti. Grajal bi tudi patetičnost in tisti nepotrebnosti nakit: sugestija, dedičnost, bromkali, in nebroj drugih moralizovanj, razkladanj in socialno - političkih ekskurzov, pa preveč ne morem, ker mi razun velikomiselnosti te drame vznemetenost jezika najbolj ugaja: to je dikcija, ki ni ota, ampak je nosna velikih stvari; roditeljica nove dobe, mati predhodnikov mesije. Večkrat me je spominjala na Michaelisovo »Revolucijsko Svatbo«, zlasti, ko sem slišal frazo o petelinah, ki pojo novo jutro. — Ostale osebe so manjše vrednosti; Pravica je Kato, kakršen bi moral biti, Rimljan iz prve republike, ki se je slučajno izgrešil med Jugoslovane in postal časnikar med njimi; sicer pa tudi on samó čaka Napoleonov, sam pa ni, in bogve, če se Sironiču ne bo kedaj posrečilo kupiti od njega list in tiskarno... Ilija Vranković je tista dobra duša, ki se navdušuje, pa vedno tam ostane, kjer je; rojena je za nižave; svoje sanje zapuša sinovom, ki se mučijo s to nesrečno dedščino do smrti. Tudi njega je pisatelj morda nehoté karikiriral pravtako dr. Sajaca, ki je zvečer še skeptik, zjutraj pa duha »novo ero« kakor konj smodnik na bojnem polju.

Mogoče, da sem se v marsičem motil, zato naj o tej drami vsak misli, kar hoče; jaz sem iz nje čutil nekaj ne navadnega saj za naše razmere, ki so v literarnem oziru tako žalostne in sra-

primorskim Slovanom. Sele tedaj, ko bodo Nemci in Italijani združeni premagali Slovane, bo prišla vrsta na medtem časom dovolj oboroženo in pripravljeno Italijo, v katere naročje bo padel Trst in celo Primorje kot kako zrelo sadje. Do tega časa pa naj avstrijski Italijani ne kažejo Iredentovstva... Ej, kako so otročji!

— **Doktorjem prava** je bil danes promoviran na graški univerzi g. dr. Vilko Pfeifer, konc. praktikant pri c. kr. dež. vladi, sin bivšega mnogoletnega drž. in dež. poslanca g. Viljema Pfeifferja.

— **Velika povodenj** je okolu Trzina. Včeraj zvečer se je kamniški vlak moral pri Trzinu vrniti nazaj v Domžale in ni prišel v Ljubljano. Tudi v Kamnik ni mogel peljati vlak.

— **Deževje** je napravilo precej škoda tudi v Trstu. V ulici del Bosco je podrla hudourja več zidov, v resni nevarnosti je bila rodbina Furlan, stariša in en otrok, ki so jih rešili ognjegasci. Voda iz kanala državne železniške proge pri Gvardieli je pretela razrušiti neko kmečko hišo, blizu Rocola pa je zemlja posula progo, da so morali potniki izstopiti. Pri meljah se je podrl neki griček. — Soča je silno narastla in trg Sagrado je v veliki nevarnosti.

— **Stalni umetniški salon zagrebških umetnikov** so odprli v Zagrebu, Ilica št. 54. Kupcem umetnin bo na razpolago trgovec Ulrich, ki ima svoje prostore v isti hiši.

— **Jelen v ljubljanski okolici.** Iz Vižmarjev se poroča: Preteklo soboto je napravljal gramoz v takozvanem Vižmarskem Dovju Janez Trampuš z delavci. Zemlja je bila zmrzla in naenkrat začujejo v bližini topot kot konjskih kopit. Ko se ozro, so zagledali skoro tik sebe velikega lepega jelena, ki je tekel v smeri od Ježice proti Mednu. Imel je kak meter dolge rogove, in z ozirom na velikost je tehtal kakih 200 kg. Videli so ga tudi potniki osebnega vlaka, ki so mu skozi odprta okna mahali z rokami. Pritekel je do železniškega tira, obstal in ko je vlak odšel je skočil čez progo ter odhitel v staneški hrib. Videlo ga je več ljudi, kako je dirjal čez travnike. Prehoda ni iskal nikjer, temveč je skakal čez visoko grmovje. Pritekel je gotovo od daleč.

— **V Avstriji defraudant — v Chili odvetnik.** Dr. Lorenzetto, ki je v Pulju poneveril nad pol milijona kron in pobegnil, je sedaj v chilskem mestu Valparajzo — otvoril odvetniško pisarno.

— **Laška realna gimnazija v Gorici.** V nedeljo se je vršilo v Gorici posvetovanje za ustanovitev laške realne gimnazije v Gorici, ki naj bi nastala s stroški Gorice in furlanskih občin. Odzvalo se je osebno nekaj županov, drugi so se pridružili pismeno. Tak zavod bi se imel odpreti že s prihodnjim šolskim letom. Pravijo, da bi bilo za prvo leto stroškov 12.000 K, po osmih letih na leto 80.000 kron. Županstvo iz Gradišča je pisalo, da naj se ustanovi na državne stroške laška gimnazija v Gorici. Ima prav. Pa zraven tudi slovenska na državne stroške! Da bi mogle furlanske občine tolik potrošek prenašati na leto, na to še misliti ni!

— **Trgovci — tihotapci.** Radi znane tihotapstva čez mejo so aretirali v Gradišču ob Soči trgovca Julija Velmetti ter ga pripeljali v goriške zapo-

motne. Zato se tudi ne bom brigal, kaj bodo drugi o »Vrankoviću« pisali, v meni je kljub svojim nedostatkom vzbudil neko slutnjo mogočnosti in plodne sile; morebiti sem bil tako razpoložen in sem se preveč razveselil, ko sem po tolikih otroških poizkusih videl vendar nekaj možkega.

× × ×
Z igralci bi bili lahko zadovoljni, če bi nekateri, kar se vlog tiče, bili bolj sigurni. G. Nučič boljše ni mogel igrati, njegov temperament je nalašč za Kationa Vrankovića; g. Verovšek je bil tudi na mestu, boljši pa bi bil tudi lahko, zatial se je preveč v besedah in gestah. G. Bohuslav je talentiran igralec, to je včeraj zopet pokazal; če bi pa bil pl. Lajben v mnogih momentih nekoliko bolj rezerviran, bi bil še verjetnejše učinkoval. Gospa Borštnikova je bila popolna, nič menj gdčna. Winterova; obema ne moremo zaradi nobene stvari prigovarjati. Gg. Skrbinek, Bukšek, Danilo in Grom so bili vsak po svoje umestni; g. policijski komisar pa se je vedel skrajno smešno. Končno se mi ne zdi preveč povdarjati, da ima »Kato Vranković« veliko vzgojno vrednost, zlasti za mladi- no in da se bo brezdvoma smel pokazati na marsikaterem slovenskem odru. Če se izpili, se dá iz njega narediti celo kaj velikega.

Franc Terseglav.

re. Zaprl so v Krminu trgovca Valentina Banello ter krčmarja Valentina Paškolet in Ivana Kocjančič. Baje izpustijo iz zaporov Suzano in brata Tess iz Krmina proti zadostni kavciji. Glavni »kontrabantar« je znani Peter Pian iz Dolenjega. Imel je v svrhu »kontrabantanja« tudi sod, v sredi razdeljen s trdnim dnom. V enem delu je imel neko tekočino, v drugem pa so bili dobro skriti likerji. Imel je obširen delokrog. Preiskava spravi še marsikaj na dan. Ko bo kaznovan v Avstriji, ga izročijo Italiji, kjer so kazni za »kontrabant« mnogo hujše.

— **Kdo je zadel glavni dobiček državne loterije?** Vest, da bi bil zadel glavni dobiček državne loterije vojak Edvard Kogl, ni resnična. Dunajsko časopisje poroča, da je Kogl ljudi navlekel in tako tudi časopisje. Kdo je zadel glavni dobiček, se še vedno ne ve. Dobiček 10.000 K je zadel neki ubogi delavec na Dunaju.

— **Samoumor gimnazijca.** Pod lokomotivo se je vrgel blizu Volčjedrage 17letni gimnazijec šestega razreda Edvard Tischler iz Trsta, sin podravatelja kreditnega zavoda v Trstu, Karola viteza Tischler. Lokomotiva mu je odnesla eno nogo in eno roko. Še živega so s prvim vlakom odpeljali v tržaško bolnišnico, kjer je pa kmalu potem umrl. Vzrok tega nesrečnega koraka je baje slab napredek v šoli.

— **Strogo kazen je zagrebškimi dijakom-demonstrantom** za Supila prisodila tamošnja policija. Obsojeni so bili deloma v večdnevni zapor, deloma pa celo na triletni izgon iz Zagreba. Dr. Reberskega so kot povzročitelja demonstracij zopet zaprli in izročili drž. odvetništvu. Ko je dotični policijski pristav, ki je dijake obsodil — Kopsa — minolo soboto ponoči v neki gostilni naletel na družbo prijateljev dr. Reberskega, so ga začeli izzivati in ga končno oklofutali. Telefonsko pozvana policija je potegnila sabljo ter je tekla kri. Aretiranih je bilo 7 oseb.

— **Strojniki za enakost s častniki.** Gibanje med Lloydomi strojniki, ki zahtevajo popolno enakost z oficirji, še ni prenehalo. Društvo seveda tega ne more dovoliti in zastopniki strojnikov so pripravljene prijeti za skrajno sredstvo v dosegu svojih ciljev.

— **Gimnazijci stavkajo.** Učenci 7. gimn. razreda v Kotoru so zapustili kakor en mož šolsko sobo, ko je vstopil dr. Hinko Grbavčič, da bi poučeval. Ko je njegova ura potekla, so se zopet vrnili. Kot vzrok stavke navajajo učenci, da jih je učitelj brez povoda razžalil in da ga bodo bojkotirali.

— **Hrvatica na dunajski dvorni operi.** Te dni je bila na dunajski dvorni operi angaževana gđ. Mira Korošec, Hrvatica rodom iz Siska.

— **Zastrupljenje častnikov.** Z Dunaja poročajo: Stotnik-avditor Kunz, ki je vodil tudi procese proti avtomobilskemu roparju Prokschu in vlomilcu Goldschmidt, vodi preiskavo glede na Hofrichterja z vso natančnostjo in kolikor mogoče hitro, da bi se prišlo hitreje do zaključka. Včeraj je bil Kunz v Lincu, kjer je našel neko novo sled, ki se tiče neke civilne osebe, katero osumlja poleg drugih otežkujočih cičankalija delati nobenih težav. Ta okoliščina tudi to, da ji ne more nabava oseba ne stoji s Hofrichterjem v nobeni zvezi. — Stotnik-avditor Kunz je izjavil, da je v kriminalistiki Hofrichterjev slučaj edini, da se časopisje, predno je še končana preiskava, vmešava vanjo. Dosedanja poročila o preiskavnih uspehih niso avtentična in ni izključeno, da bo imel sedanji proces še posledice. V Linc je Kunz 20. t. m. zopet prišel. Preiskal je še enkrat Hofrichterjevo stanovanje in zaplenil pisma, ki bodo prišla v preiskavi prav. Kunz je izjavil, da vprašanje o nabavi cičankalija še ni pojasnjeno. Stotnik-avditor Kunz je tudi zaslísal v Lincu več prič. Z druge strani se poroča, da je odposlal strup štabnim častnikom nadporočnik neke češke garnizije. Nadaljnje poizvedbe vodijo z največjo previdnostjo.

— **Povodenj v Idriji.** Kakor poroča včerajšnji »Narod«, je v Idriji taka povodenj, da je pouk ustavljen. Spodnji del mesta je pod vodo. Hlodi so potrgali grablje. — Prosimo hitrih in točnih poročil.

— **k Nemški zmagi.** V Zrelcu so pri občinskih volitvah v tretjem razredu vsled skrajnega terorizma zmagali nemški nacionalci. Tudi drugi in prvi razred si smatrajo za zagotovljen.

Štajerske novice.

š Velike povodnji. Iz Celja poročajo: Savinja je zaradi deževja in južnega vremena narasla malone za štiri metre. Vsa celjska okolica je pod vodo.

Mestni park je poplavljen, ravno tako Rakuševa, Lutrova in Janez Gabriellova cesta, pod vodo je tudi slavnostni travnik. V plinarni morajo delati ognjegasci, da ne vdere voda v peč. Šole so slabo obiskane. Voda še narašča. — Tudi drugod po Spodnjem Štajerskem je velika povodenj.

š **Umrli** je kontrolor južne železnice Gračner v Zidanem mostu. Zadel ga je pred nekoliko dnevi kap. Telo prepeljejo jutri v Kamnik, kjer ga pokopljejo.

INOZEMSTVO.

— **Napad na rumunskega ministrskega predsednika.** Dne 21. t. m. zvečer je neki delavec trikrat ustrelil na rumunskega ministrskega predsednika Bratiana in ga nenevarno ranil. Napadca so zaprli.

— **Revolucija v Nicaragui.** Vstaši so porazili Zelayevo armado in jo popolnoma obkolili.

GROZNI VIHARJI IN NEURJE.

Iz vseh krajev sveta dohajajo poročila o groznih viharjih. V Švici imajo strašne snežne viharje. Gorski prelazi so zameteni. Berninski prelaz je tako zasnežen, da so morali pustiti vozniki voze in so na vso moč hiteli, da rešijo sebe in konje. Iz Libave poročajo o groznem orkanu. Več ribičev je utonilo. Neki ruski parnik je pripeljal 5 mornarjev, ki jih je rešil z neke utaplajoče nemške ladje.

Na Atlantskem oceanu divjajo grozni viharji. Veliki prekmorski parniki imajo velikanske zamude.

Iz Secampa poročajo, da se je potopila ribiška ladja »St. Jose«. Utonilo je šest mornarjev.

Furlanija je tudi v nevarnosti povodnji. Zaprli so Sočin most pri Zdravščici. Bregove so prestopile reke Vipavščica, Torre, Versa in Jndrio. Vipavska dolina je večinoma preplavljena. Več krajev je pod vodo. Včeraj popoldne se je vreme izboljšalo.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA S. L. S. NA GORIŠKEM.

Gorica, 22. decembra. Kandidat S. L. S. župan Zlobec je dobil 10.730 glasov, agrarec Vran 2358, liberalec Vrtovec 4079, dr. Tuma 1218 glasov, 59 glasov je bilo razpršenih. Veljavnih oddanih glasov je bilo 18.444. Kandidat S. L. S. je dobil za 3026 glasov več kot vsi nasprotniki in kot je bilo število razpršenih glasov.

ZADNJA SEJA DRŽ. ZBORA PRED PRAZNIKI.

Dunaj, 22. decembra. Danes je imel državni zbor zadnjo sejo pred prazniki. Zbornica je sprejela proračunski proročnik v drugem in tretjem branju, trg. pooblastilni zakon in spiritov kontingent. Proračunski proročnik je bil sprejet z 246 proti 202 glasovom. Glasovali so proti člani »Slovenske Unije«, ki so bili navzoči, socialni demokratje in Rusini. Socialni demokratje so glasovali za nujnost tretjega branja proračunskega proročnika, v meritumu so pa glasovali s »Slovensko Unijo«. Nato je bilo zasedanje državnega zbora odgodeno.

Dunaj, 22. decembra. Prihodnja seja državnega zbora bo v najboljšem slučaju še-le meseca februarja. V mesecu januarju se bodo vršila posvetovanja med voditelji leve in slovenske desnice o prihodnjem dnevnem redu državnega zbora ter bo s tem gotovo vpostavljeno premirje med Čehi in Nemci. Vprašanje rekonstrukcije kabineta bo prišlo na površje še-le po teh konferencah. Govori se, da vstopi v ministrstvo en Jugoslovan, kateremu bo poverjeno ministrstvo javnih del.

Dunaj, 22. decembra. Pogajanja o parlamentarnem programu za leto 1910. se prične 2. januarja. Nova večina se baje sestavi iz krščanskih socialcev, nemških svobodomislecev, Poljakov, Čehov in Jugoslovanov. Težišče pogajanj bo tvoril finančni načrt.

PROCES DR. FRIEDJUNG KONČAN.

Dunaj, 22. decembra. Dr. Friedjung in tovariši so danes na celi črti kapitulirali. Priznali so, da so dokumenti ponarejeni. Današnja razprava je bila jako kratka. Najprej je bil zopet zaslišan Supilo, ki je izjavljal, da ni nikdar dobil denarja od Srbije. Dejal je, da se mu je očitalo, da je za reško resolucijo dobil 100.000 K od Mažarov, a sam dr. Lueger mu je izjavil, da tega ne veruje, ker je pozneje Supilo obstruiral in bi v tem slučaju ga gotovo Mažari javno razkrinkali. Nato je bil prebran dopis berlinskega policijskega ravnateljstva, ki piše, da je bil profesor Marković v kritičnih dneh lanskega oktobra res v Berlinu.

Dunaj, 22. decembra. Ko je bil prečitan dopis berlinskega policijskega

ravnateljstva, dvignil se je zastopnik tožnikov in vprašal: »Kaj imate na to odgovoriti, g. profesor Friedjung?« Friedjung se je vzdignil ob splošni pozornosti in izjavil, da je vnovič proučil vsa očitavanja ter more z ozirom na vse okoliščine lojalno izjaviti, da dokumenta z dne 20. in 21. oktobra 1908 izloči in da na druge dokumente več ne reflektira. Izjavlja, da ga je pri vsem vodila le dobra volja koristiti domovini. Nato izjavi dr. Harpner, zastopnik tožnikov: »Tožitelji nikakor niso pravde radi tega začeli, da bi bil dr. Friedjung obsojen. Položaj, v katerem so Hrvatje, je grozen; na njih leži strašen sum. Ni prvikat, ko se jih sumniči veleizdaje. To delajo proti njim njihovi nasprotniki, da bi bili nasprotniki Hrvatov tisti krogi, katerim bi Hrvatje radi bili prijatelji. Zato so tožili. Sedaj si vsak človek lahko napravi sodbo. Koalicija lahko eksplodira pred vsem svetom. Po lojalni izjavi dr. Friedjunga tožniki odstopajo od tožbe. Tudi dr. Rode je nato vendarle Supila odstopil od tožbe, češ, da to ni tekom razprave položaj ugodno, kakal za Supila. Sodisce je nato tožena dr. Friedjunga in Ambrosa, odgovornega urednika »Reichspost«, oprostilo.

VIHAR V OGRSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Budimpešta, 22. decembra. Ogrski državni zbor je danes razpravljal adresni načrt posl. Holo. Ko je Weckerle govoril proti samostojni ogrski banki, češ, da je vprašanje, ako je javno mnenje sploh zanj, so Justhovci grozno razgrajali.

COOK VELIKANSKE GOLJUF.

Kodanj, 22. decembra. Znani Cook, ki je baje severni tečaj odkril, je s 250.000 dolarji izginil, ki jih je dobil od nekega imprezarija za predavanja, ki bi jih bil imel govoriti po Ameriki. Ta velikanski škandal vzbuja velikansko ogorčenje.

KRALJ LEOPOLD POROČEN Z BARONICO VAUGHAN.

Pariz, 22. decembra. Listi javljajo izjavo župnika, ki je podelil kralju zadnjo sv. popotnico, da se je kralj Leopold poročil z baronico Vaughan na smrtni postelji, ko je čutil, da se mu bliža konec. Po belgijskih postavah ima taka poroka v nujnem slučaju veljavo, ako se tudi ne izvrši civilno.

Ljubljanske novice.

lj **Predavanje »Krščanske ženske zveze«.** Včerajšnje odlično predavanje g. prof. dr. Grudna o »Devici Orleanski« je privabilo toliko občinstva, da je bila velika dvorana hotela »Union« z galerijami vred skoraj polna. Gospod predavatelj nam je v 33 lepih, tuintam prekrasnih slikah predložil glavne prizore iz življenja te francoske junakinje. Predavanje njegovo je bilo tehtno, temeljito in stvarno, da ga je občinstvo poslušalo z velikim užitkom. Častitamo »Krščanski ženski zvezi« na lepem uspehu tega večera, gospodu predavatelju pa: srčna hvala!

lj **Gasilno in reševalno društvo zopet dvakrat klicano.** Gasilno in reševalno društvo je bilo včeraj zopet klicano dvakrat, a zdaj v drugih slučajih. Vsled velikega naliva zadnjih dni je pritekla voda izpod hriba na Gradu in vdrla na Rebru v hišo gospe Škul v drvarnico in v vežo. Posestnica je takoj prosila gasilno društvo za pomoč, in je to društvo takoj z brzgalno stopilo v akcijo in neumorno delovalo do jutra, ker je celo noč voda drla v hišo. — V drugem slučaju se je odpeljal drugi oddelek na Karlovsko cesto v hišo g. Ječmenika, ki mu je voda vdrla v kuhinjo in stanovanje. Tu je gasilno društvo s pomočjo domačinov izpraznilo stanovanje in kuhinjo. Vode je bilo v pritličju nad 10 cm. Vidi se pač, da gasilno društvo ni samo pri požarih, nego tudi v slučajih raznih nezdovrlo na mestu.

lj **Voda na Barju** je danes zjutraj še vedno naraščala. Hiša št. 21 na Illovič je v vodi in je morala reševalna sekcija tam stanujočo Marjeto Čeponovo rešiti iz nevarnosti.

lj **Deset let** deluje na slovenskem odru kot igralec in zadnjo dobo kot vesten režiser gosp. Hinko Nučič, ki je vedno jako marljiv, resen in ambiciozen član naše drame. V priznanje njegove pridnosti in v vzpodbudo drugim, je dovolilo ravnateljstvo g. Nučiču dne 26. t. m. zvečer »častni večer«, ter bo igral gosp. Nučič glavno, naslovno ulogo v Jelenčevi drami »Erazem Predjamski«, ki je zelo efektna in vseskozi zanimiva, zajeta iz domače zgodovine.

lj **Za slovensko mladino** se priredi dne 25. t. m. popoldne ob 3. uri velika opremna pravljica »V božični noči«. Na

to predstavo opozarjamo slovenske starše. Naj bi dobili slovenski otroci pod božično jelko letos tudi — vstopnice za to krasno božično pravljico!

Ij Po pasantih z bičem. Ko je predvčerajšnjim zvečer peljal hlapec Jožef Vrhovec rodом iz Polhovega gradca po Prešernovi ulici vprežen premogarski voz, je tolkel z bičem okoli sebe tako, da je zadel tudi nekatere pasante. Ko ga je stražnik nato opozoril, je hlapec postal sirov, nakar mu je stražnik napovedal aretacijo. Pri tem je pa hlapec popustil voz ter zbežal proti Dunajski cesti, kjer ga je ustavil drug stražnik, katerega je porinil od sebe, potem pa zbežal po Selenburgovi ulici dalje na Kongresni trg, kjer je bil prijet. Vrhovec je služil pri nekem tukajšnjem špediterju in je že zaradi tatvine in goljufije predkaznovan. Izročili so ga sodišču.

Ij Na adreso plinarne in elektrarne v Ljubljani. Zakaj je že več noči popolnoma v tem, ker ne sveti nobena plinova svetilnica? Odpomoči ni, akoravno smo že naznanili plinarni. Vsled pokvarjenega plinovoda je trajal v neki hiši istotam neprenehoma več mesecev neznosen smrad, kateri še zdaj večkrat nastane in to vse kljub opetovanim pritožbam. — Na križišču Merosovne ulice in ulice pred Prulami že več tednov ne sveti električna luč. Pozivamo merodajne faktorje, da takoj ukreanejo potrebno, da se vse to popravi in upamo, da ne bo treba še odločnejše dregati v tak red. — Več plačevalcev cestne razsvetljave ljubljanske.

Ij Za Božičnico slovenskim otrokom na Koroškem so darovali: Žužek Fran, inženir v Ljubljani, 2 K. — Anton Rojina, mizar v Ljubljani, 3 K. — Anton Simčič, deželni uradnik v Ljubljani, 2 K. — Tomaž Kajdič, stolni kanonik v Ljubljani, 4 K. — Ljubljanski bogoslovci in sicer: Ivan Zerjav, 1 K. — Fran Šušteršič, 1 K. — Blaž Naglič, 1 krono. — Venčeslav Skebe, 1 K. — Fr. Pravhar, 1 K. — Matej Tavčar, 1 K. — Matej Vilfan, 1 K. — Jakob Sajovic, 1 krono 2 v. — A. Sušnik, Ljubljana, 5 kron. — Marija Podražaj, Ljubljana, Zaloška cesta 13, kot zbirka 2 K. — Dr. Josip Dolenc, profesor bogoslovja, Ljubljana, 20 K. — Zbirka profesorjev c. kr. I. drž. gimnazije v Ljubljani: ravnatelj, dr. Požar, profesorji: Dolenc, Hočevar, dr. Korun, Lederhas, dr. Levičnik, Novak, dr. Svetina, Štrifot, Verbič, dr. Zmavc, po 1 K. — skupaj 11 K. — Zbirka uradnikov »Gospodarske zveze v Ljubljani«: Franc Verderber, 1 krono. — Ivan Mali, 1 K. — Jožef Palme, 1 K. — Alfred Petek, 1 K. — Anton Ravnik, 1 K. — Ivan Vrhovec, 1 K. (dobljena stava). — Viktor Steska, Ljubljana, 2 K. — Josip Zurga, vratar dež. bolnice v Ljubljani, 2 K. — Franja Štark, Ljubljana, Predilna ulica, 2 K. — Dr. Vinko Gregorič, zdravnik, Ljubljana, 5 K. — Stanko Premrl, vodja stolnega kora, Ljubljana, 2 K. — Rodbina Mandelj, Ljubljana, Stari trg, 28, 4 K. — Alojzij Zajc, vinotržec, Spodnja Šiška, 2 K. — Bregantova Minka, 1 K. — Tometova mama, 1 K. — Hvala! Nadaljni izkazi slede. Porabite vsi vse položnice!

Ij Kdo ima dežnik? Pri včerajšnji Božičnici v »Narodnem Domu« je bil neki gospodični pomotoma vzet dežnik. Prosimo, naj dotičnik prinese dežnik v naše uredništvo.

Vojska med Japonsko in Rusijo?

O razmerah med Rusijo in Japonsko dohajajo zelo vznemirljiva poročila. Vse kaže, da obnove Japonci kravati ples z Rusi. O napetem razmerju obeh držav so došla sledeča poročila:

Kaj hoče Japonska?

Iz Peterburga se poroča, da namerava Japonska osvojiti si severni del polotoka Sahalina in Kamčatke. Ta vest je vzbudila v Rusiji pravo senzacijo. Ruski diplomati sicer izkušajo oslabiti vtis te vesti, češ, da Japonska nima denarja, da bi se mogla vojskovati, a se temu malo veruje. Od ruskih ministrov je mnenja finančni minister Kokovcev, da se Rusija ne more spuščati v vojna podjetja, a vojni minister pravi, da so za Rusijo primeroma dobri izgledi. Iz vzhodne Azije se poroča, da je ta vest izzvala pravo paniko v tamšnjem trgovskem svetu.

Japonci imajo že pripravljenih 1.700.000 mož.

Član ruske gosudarstvene dume Glessmer je popotoval po Japonskem. Ko se je povrnil v Peterburg, je predaval o tem, kar je videl na Japonskem v navzočnosti mnogih generalov, admiralov Dubasova, grofa Witteja in drugih dostojanstvenikov. Njegova izvajanja o japonskih vojnih pripravah so uprav senzačna. Japonska ima ob ru-

ske-kitajski in ob rusko-korejski meji že pripravljeno velikansko moč. Glessmer je po uradnih virih poučen, da postavi Japonska lahko na bojišče že zdaj proti Rusiji 1.700.000 mož!

Vznemirljiva poročila s Kamčatke.

Kamčatski ruski gubernator poroča ruskemu vojnomu ministrstvu, da so pozvani pod orožje vsi japonski častniki. Japonci so naročili velikanske množine živil in vojnega materiala. — Gubernatorji po ruskih provinciah so dobili ukaz, naj omeje izseljevanje v Sibirijo. V Berlinu so naročili Japonci veliko kinina in obvez.

Ruske priprave.

Tudi Rusija se že pripravlja za vsak slučaj in pošilja vojake na Daljni Vzhod. **Iz Irkutska so odposlali proti vzhodu že 50.000 mož!** Rusija ima pripravljenih zdaj za slučaj vojske 250 tisoč mož na Daljnem Vzhodu.

Rusija in Nemčija.

Iz Peterburga se poroča, da je Witte obiskal zato Berolin, da poizve, kakšno stališče zavzame Nemčija v slučaju vojske med Rusijo in Japonsko.

Kaj namerava Japonska? — Pobitost v Peterburgu.

Peterburški dopisnik »New-York Herald« poroča, da so kljub vsem demitijem po ruskih uradnih krogih zaradi napetega položaja na Daljnem Vzhodu v velikih skrbih. Japonska namerava v najkrajšem času anektirati Korejo, Rusija pa ni niti toliko pripravljena, da bi protestirala. Izvolski je priznal v zasebnem razgovoru dumnim članom, da se Japonska oborožuje, a da svoje načrte tako skriva, da ne zna, zakaj se Japonska oborožuje. V Peterburgu so zelo vznemirljivi zaradi japonskih vojnih priprav. Vojno ministstvo je dobilo veliko vznemirljivih poročil, medtem ko slika zunanje ministrstvo položaj v najrožnatejši luči. Diplomacija!

NOVA ZAROTA PROTI RUSKEMU CARJU.

Iz Peterburga se poroča, da je to, ker so našli bombe na carjevi ladji »Standard«, ki je bila usidrana v Livadiji, privedlo do odkritja nove zelo obširne zarote proti carju, katere voditelji so v Peterburgu, Moskvi, Kijevu in Sebastopolu. Pomočnik notranjega ministrstva in šef orožništva, general Kurlov, je nemudoma odpotoval v Sebastopol, da zasleduje niti nove zarote. Nadzornika politične tajne policije, Kandrotova, so zaprli, ker je bil član te zarote. Kakih sto članov zarotniške zveze v Moskvi in Kijevu so aretirali. Med njimi sta dva profesorja in nek častnik. Poroča se, da se je nameravalo izvršiti napad na carja v Livadiji, če bi pa to ne bilo mogoče, pa v Moskvi, kjer bi se car ustavil na svojem povratku iz Livadije.

Znanost in umetnost.

* »Quo vadis« v slovenskem prevodu. Ravnokar je izšel v novem natisu svetovnoznani roman velikega poljskega pisatelja Henrika Sienkiewicza »Quo vadis«, ki je najboljše delo označenega romanopisca. Povpraševanje po slovenskem prevodu je bilo vsikdar zelo nujno in ne bo se moglo pogrešati tega romana, čegar zanimivo, zapleteno dejanje se vrši v prvih časih krščanstva, ne bo ga mogla pogrešati nobena slovenska knjižnica. »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani je oskrbela obširni knjigi lično platneno vezavo in velja vezana knjiga 5 K 50 vin., po pošti 30 vin. več.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 22. decembra.

Pšenica za april l. 1910	14-04
Pšenica za okt. 1910	11-84
Oves za april 1910	9-94
Rž za april	7-61
Koruzza za maj l. 1910	6-52

Efektiv: trdno.

Zahvala.

Odbor »Dobrodelne a društva tiskarjev na Kranjskem« si dovoljuje izreči tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so s krasnimi dobroti, denarnimi darili ali kakorkoli pripomogli k popolnemu vspehu letošnje društvene božičnice ter prosijo vse p. n. društvene dobrotnike, da bi ohranili društvu enako naklonjenost tudi v bodoče.

V Ljubljani, dne 21. decembra 1909.

3495 Zahvala. 1—1

Povodom smrti našega nepozabnega soproga, ozir. očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Rudolfa Mayerja

tovarnarja slamnikov, načelnika prost. gasilnega društva v Stobi, odlikovanega s svetinjo za 25 letno delovanje v gasilstvu

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njihovo tolažilo in spremstvo na poslednjem potu.

Posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini: gospodu Francu Berniku, župniku, prečastitim misijonarjem, dalje gasilnim društvom iz Moravč, Mengša, Domžal, Komende, Trzina in Stoba, ki so dragoga pokojnika spremili k zadnjemu počitku. Iskreno se zahvaljujemo slavni domačjski godbi za ganljive žalostinke in pa vsem darovalcem krasnih vencev, kakor tudi vsem, ki so kakorkoli izkazali zadnjo čast nepozabnemu pokojniku.

Sp. Domžale, 20 decembra 1909.

Zalujoči ostali.

3494 Zahvala. 1—1

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube našega načelnika, odlikovanega s svetinjo za 25 letno delovanje v gasilstvu, gospoda

Rudolf Mayer-ja

tovarnarja slamnikov i. t. d.

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilo in spremstvo na poslednjem potu. Posebno zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini: gospodu župniku Francu Berniku in prečast. misijonarjem, kateri so iz prijaznosti spremili pokojnika na pokopališče. Dalje se zahvaljujemo slavnim gasilnim društvom iz Moravč, Mengša, Domžal in Trzina, slavni domačjski godbi. Iskrena zahvala tudi darovalcem krasnih vencev in končno vsem ki so spremili dragoga pokojnika na zadnji poti.

Stob, dne 20. decembra 1909.

Za prostov, gasilno društvo v Stobi

Odbor.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom boleznin in nenadomestne izgube našega iskreno ljubljene sina, oziroma brata, gospoda

Petra Kopivnikarja

črkostavca,

ki je po dolgi, mučni bolezni večkrat previden umrl dne 18. t. m., in bil v ponedeljek popoldan pokopan, izrekamo iskreno z. hvalo vsem, ki so nam s svojo udeležbo pri pogrebu lajšali našo žalost. Posebno se pa še zahvaljujemo č. duhovščini, gg. pevcem za v srce segajoče žalostinke, kakor tudi vsem darovalcem vencev.

Vsem Bog povrnil!

V Ljubljani, dne 22. dec. 1909.

Zalujoči ostali.

Blagajničarko

zmožno slovenščine in nemščine

sprejme Adolf Hauptmann v

35/0 Ljubljani, Resljeva cesta 4. 3—1

KUHARICA

išče službe takoj, najraje tam kjer je tudi v službi kaka hišna sobarica. Vprašanja na zavod sv. Marte, Ljubljana. 3605

Dež. lekarna pri »Mariji Pomagaj«

M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1

zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj pripravno, pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala

steklenica 1 K., večja 2 K.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepcu-

je lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici

z rabilnim navodom 1 K.

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje

no proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi

diesno in odstranjuje neprijetno sapo iz

ust. — Steklenica 1 K. 3499

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil,

katera se priporočajo po raznih časopisih in

cenikih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.

razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

A VIII 740/9

7

Razglas javne prostov. dražbe.

Na predlog sodedičev po dne 28. oktobra 1909 zamrlem g. Franu Ranthi vrši se vsled sodnega odloka z dne 29. novembra 1909

javna prostovoljna dražba hiše št. 147 v Spodnji Šiški

uloga št. 346 katastralne občine Spodnja Šiška

dne 29. decembra 1909 ob 3. uri popoldne

v navedeni hiši.

Izključna cena znaša 16.000 K in se navedeno posestvo le za ali nad izključno ceno

proda. Vsak ponudnik ima pred dražbo 10% vadija v roke sodnega komisarja položiti

Dražbeni pogoji so pri c. kr. okrajni sodnji ali pa v pisarni podpisanega notarja

na upogled.

V Ljubljani, dne 18. decembra 1909.

Ivan Plantan,

c. kr. notar kot sodni komisar.

3604 3—1

3493

Zahvala.

1—1

Za mnogobrojne izraze sožalja, ki smo jih prejeli ob priliki smrti naše nepozabne hčerke in ljubljene sestre

Anice Božič roj. Šapla

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom in znancem.

Zahvaljujemo se tudi za krasne podarjene vence in spremstvo k zadnjemu počitku.

Gorica, 20. decembra 1909.

Rodbina Šapla.

Priporočamo našim gospodinjam pravi **FRANC KOV**: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga II, Y 1161, 5:9 I. V.

Izvršuje vse

: bančne :

: posle. :

J. C. Mayer, Ljubljana, Stritarjeve ulice.
Banka in menjalnica.
 Manufakturna trgovina na debelo in drobno.

Zaloga :
 vseh vrst sukna,
 platna ter manu-
 fakturnega blaga.
 3027

* Dr. Anton Chlondowski, »Božične pesmi« za mešan zbor. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena partituri 1 K 30 h. Skladatelj nam podaja tri slovenske in eno latinsko božično pesem; skladbe so boljše vrste, motivi domači, kretanja živa, zategadelj se bodo pesmi kmalu udomačile in se zamorejo toplo priporočiti slovenskim korom. Nekateri alterirani sekstakordi so malo trdi; tudi naj tenor v zadnji pesmi poje zadnje tri note a mesto d-cis, cis. S tem se pride v okom podvojeni terci in je zadnji akord poln.

Vinotoč

Mestni trg števil. 13

(ustanovljen leta 1856) priporoča svoja izvrstna namizna vina.

Edini ugoden nakup ! ostankov !

40 metrov čefira, barhenta, flanel, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1-8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52-1

V. J. Kavliček a bratr
 v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec, gospod V. J. Kavliček a bratr, Poděbrady. Zanj pošiljate sem sprejel z veseljem in mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov a...
 Spoštovanjem
 V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Špiritovi sodi

od finega špirta od 600 do 800 litrov in vinski hrastovi sodi prav močni, zanesljivi, se dobijo po nizki ceni pri trdki

M. Rosner & Co., Ljubljana
 295 poleg Koslerjeve pivovarne. (1)

ZASTOPNIKE

in trgov. potnike išče stara poznata pešanska trdka v vseh mestih z visoko provizijo. Spodobne osebe si morejo zagotoviti stalno in dobro bodočnost. Dopisovanje: hrvaški in srbski. Ponudbe na: I. Rotter, Budimpešta, V., Honved u. 4. 6-1

Lepi prodajalniški prostori

pripravni za vsako obrt ali za pisarne oddajo se za 1. februar v Gosposki ulici št. 7. 3448

Hiša

se prodaja v Rožni dolini št. 136. Pet minut od Ljubljane, štiri stanovanja z lepim cvetličnim vrtom, pralnico in kletjo. — Več se izve istotam. 3331 6-1

Dobro ohranjen GLASOVIR

se takoj po ceni prodaja. Več se izve Stari trg št. 21/I. 3-1

2 lepi, zračni sobi

posebno pripravi za pisarno, v sredi mesta se oddasti. Naslov pri upravi »Slovenca«.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

OKAZIJA! Velika božična prodaja pod vsako ceno!

za gospode in dečke: kakor: zimске paletole, obleke, kožuhe, pelerine, klobuke in čepice; za dame in deklice: jopice iz pliša in sukna, paletole, raglane, kostume, pelerine, krila, bluze, boe in mufe.

Angleško skladišče oblek **O. BERNATOVIC** Ljubljana, Mestni trg 5.

Zlate svetinje: Berlin. Pariz. Rim itd.

Najbolj. kosm. zobozdrav. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj **O. Seydl**

Ljubljana, Spital. - Stritar. ul. 7

Dve sobi

v pritličju na voglu Gradišča in Hilserjeve ulice, pripravi za stanovanje, pisarne kakor tudi za trgovino in obrt, se oddasti takoj ali pa pozneje. — Poizve se v pritličju št. 13, I. nadstropje. 3472 3-1

AMERIKA

Kdor se za AMERIKO zanima dobi na željo brezplačno popisniti za najboljšo vožnjo v Ameriko

CEZARSKI PARITNI:

Kaiser Wilhelm II. dolg 215 metrov
 Kronprinzessin Cecilie dolg 215 metrov
 Kronprinzessin Wilhelmine dolg 202 metrov
 Kaiser Wilhelm der Grosse dolg 198 metrov

pripeljejo potnike v 6 do 7 dneh iz Bremena v novjork.

Odhod iz Bremena vsak teden.

Ti cesarski parniki vozijo edino iz Bremena: kdor se hoče voziti na cesarskih parnikih, more potovati sigurno brez zaprek, ker nima nihče pravice, da bi mu to zabranili. Vsakemu je dano na prosto voljo, da sme za svoj denar, na lastne stroške potovati kamor hoče.

F. Miesler, Bremen, Bahnhofstrasse št. 30.

Odprema popotnikov od Bremena v Ameriko, Avstralijo in Afriko. 3405 4-1

Najnižje cene! Dobra postrežba!

Slovinci, pozor!
 pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

~ Gene brez konkurence! ~

Cujte!

Pozor!

Cujte!

Špecialist za elektrotehnične naprave

kakor hišne telegrafe in telefone, strelkovode, električno luč, za električne zdravniške aparate, najnovejše stroje za zobozdravnike in za vsa v to stroko spadajoča dela in poprave po najnovejšem slogu.

Proračuni in nasveti na zahtevo brezplačno.

Pričakuje mnogobrojnih naročil bilježim z odličnim spoštovanjem

Makso Sartory, elektrotehnični zavod

Ljubljana, Rožna ulica št. 39.

3357 3-1

Za božične praznike

Priporočamo slav. občinstvu naša že večkrat in posebno zdaj na mednarodni razstavi vin v Londonu s prvo odliko »zlati kolajno in diplomu« odlikovana vina, katera se točijo v Sodni ulici št. 4, na Rimski cesti št. 5 in na Starem trgu št. 6. — S točno ceno in solidno postrežbo se priporočamo velespoštovanjem

Br. Novaković
 zaloga dalmatinskih in drugih vin v Ljubljani.

Kronično zaprtje,

oslabljenje črev, motenje v jetrih in žolču, v cirkulaciji krvi, v trebušnih organih kakor tudi zlato žilo, preobilost in razne ženske bolezni ozdravi gotovo in brez bolečin nova in najbolj močna grenka voda

„Moravia“ v Sokolnici pri Brnu

Dobiva se v vseh lekarnah in večjih specializiranih trgovinah.

Glavna zaloga za Kranjsko: A. Sarabon, Ljubljana.

Vinarska in gospodarska zadruga v Dornbergu na Gorškem

ima na prodaj mnogo tisoč hl najizbornejšega

VINA

med tem nekaj sladkega a la „PROSEKAR“. — Na željo se služi z uzorci.

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra).

posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

Domača elektrotehnična obrt

FR. SAX elektrotehnik

Gradisce št. 17

priporoča svojo elektroinstalacijsko obrt slav. občinstvu v mestu in na deželi za uveljavljanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav, kot hišnih zvoncev, budilk, telefonov i. t. d. Upeljuje in preskuša strelkovode na njihovo odvodno zmoglost na znanstveni podlagi. Izvršuje tudi instalacijo jakih tokov za moč in luč. — Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

2139 Velespoštovanjem (1)

FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana

Gradisce št. 17.

Stenografa-strojepisca

za slovenski in nemški jezik sprejemem z novim letom. Plača po dogovoru. Dr. Janko Brejc, odvetnik v Celovcu. 3447 3-1

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri zbiranju srečk in vredn. papirjev. Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

MERCUR OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Litomerice, Moravski Zumburg, Müdling, Novi Jičín, Pízen, Praha, Graben, in Praha, Mala stran, Liberec, Ovitava

Božična darila

lepa, koristna in po že znanih najnižjih cenah
se dobijo v modni trgovini

Peter Sterk, Ljubljana, Stari trg 18.

Zelezno vino

Ikarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvorni založnik, papežev dvorni založnik, vsebuje za slabokrvne in nerazvite osebe, za blede, slabotne otroke, lahko prebavljiv železnat izdelek. Polovična steklenica K 2.—. Poštni zavoj (3 steklenice) franco zavoj in poština, stane K 6.60. Naročila po povzetju. 3281

INGERJEVI
Šivalni stroji
se dobe v naših prodajalnih
Singer No. 4. družba za šivalne stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Svoji k svojim!

DARILA ZA BOŽIČ.

Velika zaloga daril za Božič

kakor tudi

raznih predmetov za okrašenje božičnih drevesc
finega domačega in tujniškega izdelka.

Nadalje se priporočam slavnemu p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrstnega okusnega peciva. — Fino desertno mandlovo pecivo, kakor tudi okusno pecivo različnih drugih vrst za čaj. Cena kg 4 K 40 vin. V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bombonov ter postrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji. 6-1

Fini turški pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, rebove, rozinove potice, šartelj, pince in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

V kavarni

se dobiva vsaki čas

črna in bela kava ter izboren čaj itd. itd.

Jak. Zalaznik
slastičarna, kavarna, pekarija.

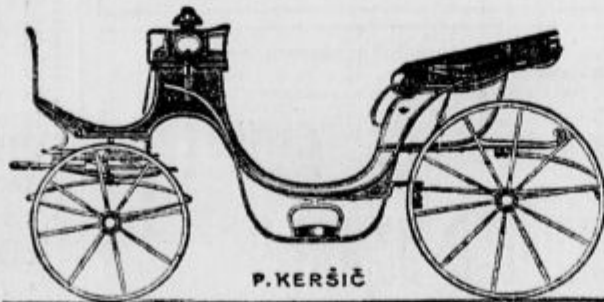
Stari trg št. 21

Tovarna vozov

Peter Keršič

Spodnja Siška

priporoča svojo bogato zalogo različnih

P. KERŠIČ

VOZOV.

les za žagati na parni žagi.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča dela po primerno nizkih cenah. Za točno in solidno delo se jamči. Sprejema se tudi

3450 3-1

Slovenska tvrdka obuval

„Združenih čevljarjev v Ljubljani“

Wolfova ulica 14

Wolfova ulica 14

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom. Prave ruske galoše, dokolenice (gamašne) in vse v to stroko spadajoče potrebščine. Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici. — Zahtevajte cenike.

1133

POZOR!

Vedno velika zaloga klobukov.
kakor tudi čepit lastnega izdelka.

Kupuje kože vseh divjadih po
najvišjih dnevnih cenah.

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov.

V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. WANEK, Ljubljana,
Sv. Petra cesta šte. 21

GRAND HOTEL UNION

Naznanjam p. n. slavnemu občinstvu, vsem gostom in odjemalcem, da točim od danes naprej

vedno svežo izvrstno

bavarsko pivo

čez ulico znižane cene.

3456
8-1

Ustregel bom p. n. občinstvu v popolno zadovoljnost in kar mogoče najhitreje.

Za mnogobrojen obisk se najljubše priporoča

J. Bračič, ravnatelj hotela „Union“.

GRAND HOTEL UNION

Podružnice
Spiljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Delniška glavica -
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeva ulica 2

priporoča promese: na kreditne sročke à K 24.—, žreb. 3/1, gl. dob. K 500.000; sročke za uravnavo Donave à K 12.—, žreb. 3/1, gl. dob. K 140.000; ljubljanske sročke à K 8.—, žreb. 3/1, gl. dob. K 50.000; 3° zem. kred. sročke à K 8 1/2, žreb. 5/1, gl. dob. K 100.000. Vse 4 promese skupno le 47 kron.

sprejema vloge na knjižice in na te-
koči račun, ter jih obrestuje po čistili

4 1/2 %

Podružnice
Spiljet, Celovec,
Serajevo, Trst

- Rezervni zaklad -
K 350.000.